

KREMLIUS PINKLĖSE

DIKTATORINIS ŠOKIS

Bet kuri diktatūra eina lengviau prie savo galo, nes, išvėlus viena kryptimi, negali grįžti nei žignio atgal. Savo laiku Mussolini pasakė mūsų Augustinui: "Žiūrėk, nei žingsnio atgal, nenusileisk opozicijai, kitaip — pražūsi". O Leninas, turėjęs milžinišką autoritą, atleido vadžias savo NEP'e ir tuoj pateko į Stalino pinkles: veikiai buvo izoliuotas ir bematat mirė. Malenkov pažadėjo liaudžiai palengvinti buitį. Kur jis dabar? Chruščiovas plaukia vingiuotu keliu. Jis — tai stalinistas, tai priešas; tai su Titu, tai ne; tai atsisako teroro, tai žiauriai malšina vengrus. Jo nuolatinės kelionės per pasaulio pusę, jo pasiryžimas net Atlantą perplaukti įrodo blaškymąsi.

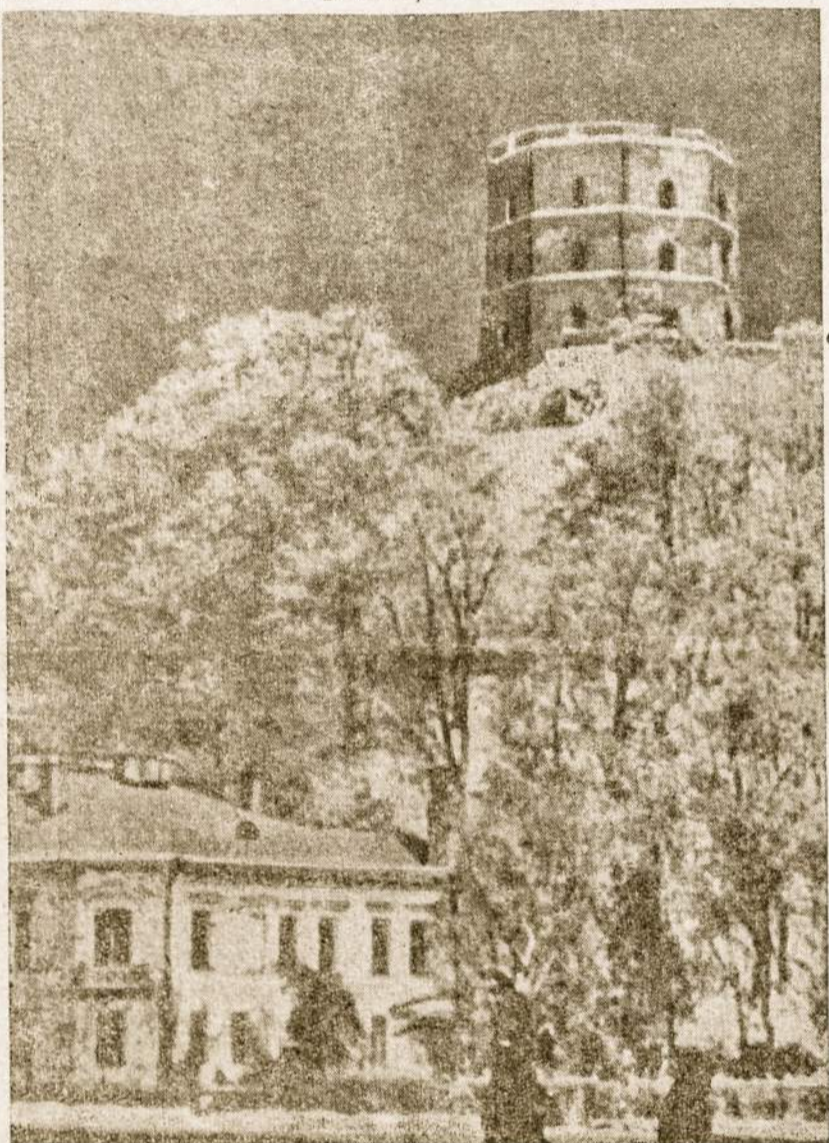
Kur priežastys? Nepastovi ir laužyta yra Partijos linija, linija, kuriai tiek daug aukojama jos tiesumui išlaikyti.

REVOLUCIJA IR JOS PASEKMĖS

1917 metais pavyko bolševikams lapkričio-spalio revoliucija. Jie lengvai nugalėjo Kerenskį, Kolčaką su eserais ir Černovą. Jie sutriuškino Aleksiejevą, Denikiną, Vrangelį, Judeničą su jų dvasininkija ir buržuazija (tokia silpnutė anąmet Rusijoje). Jiems pavyko pažaboti Turkestano, Kaukazo, Krymo ir Pietų Rusijos tautas. Bet kaimietį, savo maitintoją, nesugebėjo pavergti (išskyrus tik Didžiosios Rusijos — Velikorosus kurie gyvena kompaktiškai tik 500 kilometrų ruožu nuo Maskvos, kaip centro). Šitas dažnai neišmokslintas, beraštis, su pašaipu *mužiku* vadinamas, pripratęs skurde gyventi žmogys — pasipriešino. Kur buvo MIR-kolektyvo, kur valstietis turėjo žemę nuosavybėje — ten priešintosi. Tik kolektyviniai "Miriane" didžrusiai noru priėmė įprastą jiems kolūkių sistemą. Dar išsilaikė šiek tiek pusiausvyra, kol buvo valžioje Leninas, nors pats *velikoros*, bet turėjęs internacionalisto būdą ir per tai patraukęs į save kairuosius kitataučius, ko tuomet nestigo Rusijoje. Stalinas, gruzinas, buvo didžrusių stumtas stumiamas link didžrusių nacionalizmo. Jis keitė savo bendradarbius. Palyginkit jų pavardes (Politbiure) Lenino ir Stalino laikais — pamatysite neabejotiną surusimą. Caro laikais ne buvo kitai Nustelėdes rusams, sutiko augančią opoziciją nerusų tarpe. O jų valtybėje dauguma, ir jų didelis nuošimtis yra išėjęs mokslus, apsišvietę, o tokius sunkiau valdyti. Stalinas ėmėsi masinių trėmimų ir koncentracijos stovyklas. Chruščiovas bandė juos priviliuoti ir retai gyvenamus plotus — į Kazachstaną, ten dirvonus dirbtų rektorimi. 1924 m. buvo pašauk-

karas privertė visus gyventojus šaukti kariomenėn. Kariai, į Vakarų toli nužygiavę, palygino ROJŲ su kapitalistiniu PRAGARU, ir palyginimas išėjo panašus, kaip Aleksandro I laikais, kuomet rusai į Paryžių 1814 m. nužygiavo. Tuomet pasibaigė dekabristų sukilimu, ir caras sosto atsisakė. Dabar kaip bus?

juos ir galvoju, tik dėl tų mažųjų ir kovojų). Bet mūsų laimė, jog ne vieni amerikiečiai yra išsigandę. Yra išsigandus ir bolševikų biurokratija. Chruščiovas geriau žino savo pusės silpnības, silpnasias vietas. Amerikiečiai spėlioja išsigandę, dažnai perdeda priešų jėgas, o rusų biurokratas puikiai žino savo

Gedimino bokštas Vilniuje

Bolševikas Rusijoje dabar turi teisę turėti nuosavybę — žemės sklypus daržams, namus, net televizijos aparatus ir automobilius. Leninas gėjo LYGINTI, Stalinas pradėjo rūšiuoti — pirmiau prie caro buvo Potomstvennyje dvoriane, dabar potomstvennyje rabočiėje. Anuomet buvo augstų rangų laipsnių biurokratai ir dabar vėl yra. Tik dabartiniai turi daugiau privilegijų, kai anuomet buvo.

GAŠDINIMO PAVOJUS

Amerikiečiai, pamatę rusų pavoju, ėmėsi juos gąsdinti ir tuo padarė stambiausią klaidą — driskius sunkiau išgąsdinti, kaip turtuolius. Štai kas. Amerikiečių liaudis ir visuomenė daugiau išsigando, negu gąsdinamieji. Pavergtąjam iš karo koks pavojus? Mirtis — bet jis nuolatiniam mirties pavojuje įpratęs gyventi. Jam nėra ko nustoti — tai dar Leninas pastebėjo, sakydamas Proletarui — nėra ko nustoti, jis vien laimėti gali. Išsigando patys amerikiečiai, jų visuomenė. Kai tik taip būtų — o j, būtų blogai, net mums mažiesiems (Aš tik apie

silpnumus. Tik nieko nesako apie jas, nes moka išlaikyti paslaptį, netrokšta sensacijų, kaip vakarų korespondentai. Bolševikų biurokratai bijosi. Jie žino, kad jų liaudyje daug kam karas yra išganymo viltis. Chruščiovas Pekine jieško milžiniškų masių, kad jo Maskvą apgintų viena savo galios grėsmė, kad amerikiečių vadovybė išsigąstų. Pastaroji gi, nors išgąsdino savuosius, priešą gąsdinama, bet pati nėra, rodos, išsigandus. Apie tai byloja paskutinieji Eisenhowerio smūgiai, suduoti per derybas Nikitai, kuris laizosi, bet tuo tarpu dar nesugalvojo, kaip atgal smogti.

T. Daukantas

Vietos žinios

— Rugpiūčio mėn. 11 d. įvyko tarnybinė Argentinos gubernatorių konferencija, kurią atidarė prez. dr. A. Frondizi. Konferencijoje, kuri truko trejetą dienų, buvo apsvastyti aktualūs šio momento įvairūs klausimai.

PET Memorandumas

(E) Ryšium su Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro nuo liepos 24 iki rugpiūčio 1 vykusia Tarp-parlamentarinės Unijos 47-ąja konferencija PET įteikė demokratinių parlamentų delegatams toje konferencijoje platų memorandumą prieš komunistinės diktatūros atstovų dalyvavimą tame demokratinių parlamentų gremijume. Tokių komunistinės diktatūros "parlamentarų" dalyvavimas, — sako memorandumas, — reiškia parlamentarinės santvarkos ir pačios demokratijos pagrindų išniekinimą. Komunistinės diktatūros atstovų dalyvavimas aiškiai prieštarauja Tarp-parlamentinės Unijos chartoje pažymėtiems uždaviniams siekti "demokrati- nių institucijų įtvirtinimo ir išvystymo". Komunistiniai kraštai nėra kvalifikuoti būti Unijos nariais. Pačios konferencijos darbotvarkėje įrašyti klausimai, kaip "tautiniai ir tarptau-

tiniai spaudos ir informacijos aspektai, reprezentacinės institucijos išvystymas suverenumo neturinčiuose kraštuose", neįmanomi svarstyti, anot memorandumo, dalyvaujant atstovams komunistinės diktatūros, kuri yra "užgniaužusi reprezentacines institucijas ten, kur jos jau buvo". Memorandumas primena neseniai buvusios Tarp-tautinės Darbo Organizacijos konferencijos nutarimą, atmetusį Vengrijos dalyvavimą, ir reikalauja Tarptautinės Unijos konferenciją atmesti kredencius komunistinių diktatūrų "parlamentarų".

PET memorandumo reikalavimus parėmė Airijos, Britanijos, JAV, Danijos, Australijos, Burmos, Prancūzijos, Austrijos ir kt. parlamentų atstovai. — Greta memorandumo PET pasiuntė Tarp- Unijos prezidentui telegramą su tais pačiais reikalavimais.

Kriuščiovas vėl verda košę

Prieš kurį laiką Kriuščiovas slapta lankėsi Pekine ir konferavo su Kinijos raudonaisiais vadais. Tos slaptosios konferencijos vaisiai jau ima ryškėti — pradėjo Raudonoji Kinija apšaudyti Chang Kai Šeko valdžioje esančias salas ir ruošti puolimą užimti Formozą. Įvyksta laivų ir lėktuvų kautynių. Kaip gali leisti komunistų vadeivos, kad pasaulis gyventų ramybėje ir taikoje!

Eisenhoweris kalbėjo UNO

Aptarti Artimųjų Rytų kritiškąją padėtį buvo sušaukta speciali UNO konferencija. Rugpiūčio 13 d. konferenciją atidarė prez. D. Eisenhoweris, išdėstydamas taikos programą ir pabrėždamas reikalą teisingai, be prievartos, išspręsti tarpusavy susidariusius įvairius ginčius. Siūlė sukurti taikai apsaugoti ginkluotą pajėgą ir pagerinti arabiškųjų kraštų gyventojų ekonominį gyvenimą. Šiam planui įvairių kraštų delegatai karštai pritarė, išskyrus sovietus ir jų bloko atstovus.

— Buenos Aires vyksta susirinkimai ir konferencijos, kuriose reikalaujama mokslo laisvės.

MIRĖ MONSENJORAS MARIJUS ZANIN

Buenos Aires mieste rugpiūčio 4 d. staiga mirė Šv. Sosto atstovas Argentinai ark. Marijus Zanin. Ši netikėta žinia apgaubė liūdesiu tiek valdžios ir

Pamatė, kad nebijo . . .

Išsikėlus amerikiečiams Libane, kaip žinome, Sovietai pradėjo didžiulius kariomenės mane- vrus Turkijos ir Irano pasienius. Pamanėvavus apie porą savaitių ir pamačius, kad jų tų manevrų niekas nepaiso, rugpiūčio 7 d. Sovietų vyriausybė paskelbė, kad, sumažėjus pavojui Artimuose Rytuose, nutraukia kariomenės mane- vrus ir jų vadus — maršalus — A. Grečko, sausumos kariomenės vadą, ir vicemin. K. A. Meretskova, atšaukė į Maskvą.

Perplaukė po ledu Šiaurės ašigalį

JAV atominis pavandeninis laivas NAUTILUS rugpiūčio 10 d. įvykdė drąsų žygį — perplaukė po ledu Šiaurės ašigalį. Viso pasaulio spauda sveikino kapitoną William Anderson ir įgulą, susidedančią iš 116 jūrininkų. Prezidentas D. Eisenhoweris visus apdovanojo pasižymėjimo ženklais.

Kelionė truko 96 valandas ir praplaukė 3.585 km.

ATOMINĖ RAKETA

Washingtonas. — Jungtinės Amerikos Valstybės šį rudenį išbandys Nevadoje atominės raketos mechanizmo dalis. Apie tai pranešė pulk. Jack Armstrong.

diplomatinis sluogsnius, tiek ir paparstus žmones, kuriems yra tekę kada nors su juo susidurti. Tuoj po jo mirties žmonių masės pradėjo plaukti į nuncijatūrą, kur jis buvo iš pradžių pašarvotas, o paskui į katedrą, iš kur buvo išlydėtas į Olivos kapines ir laikinai priglaustas Krikščioniško Mokslo Brolių panteone. Laidotuvėse dalyvavo aukštosios vyriausybės, kariomenės, diplomatinio korpuso asmenys.

Velionis buvo ginęs paskutiniam praeito šimtmečio dešimtmetyje Feltres mieste, Italijoje. Baigė Padujos universiteto filosofijos ir Literatūros fakultetą. Įsišventinęs kunigu buvo savo gimtojo miesto seminarijos vicede- kanas ir Romą, kur buvo paskirtas (Perkelta į 5 psl.)

IZRAELIO DEŠIMTMETIS

Šiomet balandžio 24 d. Izraelio valstybė minėjo savo atkūrimo dešimtmetį. Sukaktį minėjo ne tik pačiame Izraelyje gyvenantieji, bet viso pasaulio žydai.

Izraelio valstybės atkūrimas, jos istorija ir atlikti dešimtmečio darbai daug kuo skiriasi nuo visų kitų, vėlesniais laikais sukurtų valstybių. Skirtingumą sudaro tas faktas, kad visos tautos, kurios pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis, nebuvo išstremtos iš savo žemės, bet buvo okupuotos ir svetimųjų pavergtos. Jos išsilaisvino arba savo ryžtu — eidamos revoliuciniu keliu, — arba patys okupantai suteikė joms nepriklausomybę. Su žydų tauta buvo kitaip. Ji buvo išstremta iš savo žemės ir beveik du tūkstančius metų gyveno išblaškyta po viso pasaulio kraštus.

Dvidešintojo amžiaus pradžioje galvoti apie žydų valstybės atkūrimą Palestinoje buvo laikoma absurdu ir neįgyvendinamu sapnu. Po I Pasaulinio karo Palestinoje buvo mažiau negu šešiasdešimt tūkstančių žydų.

1878 metų pradžioje Izraelio žemėje įsikūrė žydai pradėjo kurti nepriklausomą ekonominę gyvenimą, atgaivinti ir ugdyti žydų kultūrą ir dalinai steigti nuosavą gynybą. Tai daryta, turint galvoje nepriklausomos valstybės steigimą. Maždaug prieš šimtą metų nebuvo nė vieno žydo pasaulyje, kurio gimtoji kalba būtų buvusi hebrajų kalba. Šiandien ta kalba jau kalba šimtai tūkstančių žydų.

Izraelio valstybės įkūrimas taip pat buvo skirtingas negu visų kitų naujųjų valstybių. Jai užuomazgą padarė Jaungtinių Tautų Generalinė Asamblėja. JAV ir Sovietų Sąjungai vadovaujant, ji pravedė nutarimą suskaldyti Palestiną į dvi dalis, įsteigiant nepriklausomas žydų ir arabų valstybes. Tai buvo 1947 m. balandžio 29 d. Žydai

buvo nepatenkinti šiuo nutarimu. Todėl, dar neturėdami sukūrę savo valstybės, pradėjo karą.

Tų pačių metų lapkričio 30 d. arabai puolė žydų bendruomenę Palestinoje. Veikė žydų pagrindis. Kovota ilgai. Globėjai anglai padėdavo tai vienai, tai kitai pusei. Pagaliau, kai patys žydai paskelbė savo nepriklausomybę 1948 m., anglai atšaukė savo kariomenę iš Izraelio. Po aštuonių valandų, vidurnaktyje, penkių arabiškųjų valstybių armijos įsiveržė į Izraelį, kad jį visai sunaikintų. Tuo metu Izraelis turėjo 650.000 gyv., o jį užpuolusios valstybės — keliasdešimt milijonų žmonių. Įdomu, kad Jungtinės Tautos nė piršto nepajudino, kad padėtų užpultajam Izraeliui, kuris vis dėlto apsigynė.

Per nepriklausomo gyvenimo dešimtmetį žydų valstybė padarė nuostabią pažangą gyventojų atžvilgiu. 1957 m. ten gyventojų jau buvo 1.976.471, tarp jų 214.000 arabų. Vadinasi, per dešimt metų Izraelyje įsikūrė daugiau kaip milijonas imigrantų. Nemažai jų atvyko su turtu, mokslu ir patyrimu vienoj ar kitoj gyvenimo srityje, bet dauguma buvo neturtingi, be mokslo ir be jokio patyrimo. Grįžę į savo žemę, žydai greitai įsikūrė ir jungėsi į savo valstybės stiprinimo darbą. Daug pasiekta krašto gynyboje, žemės ūkyje, pramonėje, statyboje ir kitose srityse.

Izraelis padarė didelę pažangą per savo nepriklausomo gyvenimo laikotarpį ne vien savo sugebėjimais ir veržlumu, bet ir pašaline pagalba. Pačios nepriklausomybės atkovojuose šio krašto žydai taip daugiausia padėjo ne tik medžiaginiais, bet ir moraliniais, nes jų įtaka šio krašto politikoje yra ryški. Jei ne Amerika, vargu ar žydai būtų atkūrę nepriklausomą Izraelį.

BŪDINGOS REZOLIUCIJOS RYTŲ EUROPOS KLAUSIMAIS

(E) Toje konferencijoje (liepos 12 - 13 dienomis), kurioje iš lietuvių pusės dalyvavo VLI Ko Vykd. Tarybos pirmininkas J. Glemža, be kitų buvo priimtos aktualios rezoliucijos pavergtųjų Rytų ir Vid. Europos kraštų klausimais.

Vienoje iš jų sveikinamos pastangos sukurti laisvą jungtinę Europą. Europos integracijos reikalas gyvai dominas ir Rytų Europos tautas, kurios prieš savo valią smurtu buvo atskirtos nuo Vakarų Europos. Vidurio ir Rytų Europos tautos yra taip tvarkomos, kaip tai naudinga sovietų imperializmui, neatsižvelgiant į tų tautų gero. Šitas priverstinis suplakimas su Sovietų Sąjunga yra griežtai priešingas laisvos valios ir lygių teisių dėsniams, o taip pat ir tarptautiniam socializmui. Unija yra įsitikinusi, kad Rytų Europos kraštai, atgavę savo laisvę, įsijungs į Europos tarybos ir kitas bendras europines institucijas. Kartu rezoliucijoje pabrėžiamas reikalas Rytų Europoje siekti regionalinių apsiungimų, kaip pvz. Baltijos federacijos, Dunojaus federacijos ir pan. Tokios sąjungos, tačiau, yra galimos tik laisvai rinktų parlamentų apsisprendimu. Nors Rytų Europos jungimosi formas nustatyti galės tik ateitis, vis dėlto jau dabar reikia puoselėti

ir drąsinti pastangas siekti Rytų Europos vieningumo.

Kitoje rezoliucijoje idomiai pasisakoma dėl "revizionizmo", prieš kurį už geležinės uždangos dabar tiek veikliai kovoja. Rezoliucijoje su pasitenkinimu pabrėžiama, kad Sovietų Sąjungoje ir sovietų pajungtuose Europos kraštuose įsigali stiprus revizionistinis judėjimas, kuris komunistų laikomas svarbiausiu pavojumi. "Šitas judėjimas yra nukreiptas prieš komunistų diktatūros pagrindus ir prieš tautinį pavergimą" Unija reiškia nuomonę, kad revizionizmas diktatūrinuose kraštuose padės išsivystyti demokratinio socializmo idėjoms. Unija sveikina tą judėjimą kaip vertingą veiksnį bendroje kovoje prieš diktatūrą, už išlaisvinimą.

Iškėlė balioną į 40 km. aukštį

JAV kariomenės tyrimo įstaigos rugpiūčio 6 d. iškėlė balionu į 40 km. aukštį 6 kg. beždžionę, tam tikrą kiekį varlių, žuvų ir daržovių. Bandymo tikslas — patirti tame aukštyje kosminių spindulių veikimą į gyvių organizmus ir daržovės Balionas turi 72 m. diametro ir sveria 300 kg.

Atvyks į Argentinq Brazilijos Prezidentas

Š. m. spalio mėn. 20 d. atvyks į Argentiną Brazilijos prezidentas dr. Juscelino Kubitschek.

Okupuotoje LIETUVOJE

Išvežė iš Lietuvos 4.500 jaunuolių

(E) 2.000 Vilniaus ir Kauno jaunuolių liepos 18 d. išvežti darbams į Rytus, kaip pranešė Vilniaus radijas. Vilniaus stotyje buvęs iškilmingas atsisveikinimas. Kai kurie dalyviai į Rytus darbams vykstą jau antrą ar net trečią kartą. Derlių nuėmus jie vėl sugrįžo. (Kiek sugrįžo, o kiek negrįžo — apie tai sovietinės įstaigos nepaskelbė jokių statistikų). Liepos 23 d. išvežta dar 2.000 jaunuolių. Viso iš Lietuvos išgabenta liepos mėnesį apie 4.500 jaunuolių.

(E) Karvės nepakankamai pagirdomos, pastebėjo Baltgudijos ž. ū. ministerio pavaduotojas Kostiuškas "Tiesoje", pavažinėjęs kai kuriose Lietuvos rajonuose.

(E) Lietuvoje uždelstas MTS reorganizavimas, skundžiamasi Vilniaus "Tiesoje". Taip pat nesutvarkytas esąs ir žemės ūkio inspekcijų prie vydomųjų komitetų klausimas.

(E) Pavojingas Kolorados vabalas artėja prie Lietuvos sienos, pranešė Vilniaus radijas liepos 18 d. Agronomai per radiją ir spaudą išpėjo, kaip nuo jų apsaugoti bulvių pasėlius. Tasai pavojingas vabalas esąs plačiai pasklidęs Lenkijoje.

JUSTAS PALECKIS, Lietuvos raudonasis kvilingas, dabar skaitomas L.T.S.R. "prezidentas", dažnai dalyvauja kaip T. S. S. R. parlamento atstovas ivairiuose kraštuose. Liepos m. pabaigoje buvo atvykęs į Rio de Janeiro, Brazilijoje, į tarpparlamentarinį kongresą. Iš ten nuvyko į Sao Paulo, iš kur, sako, norėjęs atvykti net į Buenos Aires.

Buvo nušvilpti Sovietų delegatai

Rugpiūčio 17 d. Sovietų parlamento "atstovų" grupė (be Justo Paleckio) iš Rio Janeiro atvyko į Montevideo, Urugvajų. "Ponai atstovai" pasistengė padėti du gėlių vainikus prie Artigo paminklo. Bet čia susirinko greit apie 100 asmenų, daugumoj studentai, nuėmė Sovietų padėtus vainikus, pėdsakus nuvalė su šluota ir padėjo kitus vainikus. "Ponai delegatai", vykstantieji į viešbutį, buvo pavaldėti švilpimais ir akmenimis.

SU KUO SUTAPSI,
TOKS PATSAI PATAPSI.

(E) Staiga atleido Liaudies ūkio tarybos p-ka Ozarskį. Liepos 20 d. buvo oficialiai pranešta, kad Lietuvos aukščiausios tarybos prezidiumo liepos 19 dienos įsaku ministerių tarybos pirminiko pirmasis pavaduotojas Eduardas Ozarskis atleistas iš Liaudies ūkio tarybos pirmininko pareigų, o jo vieton Liaudies ūkio tarybos p-ku paskirtas Ksaveras Kairys. Šio žymaus pakeitimo priežastis neskelbiama. Žinant liaudies ūkio tarybų svarbų vaidmenį naujoje sovietų ūkio politikoje galima padaryti išvadą, kad Ozarskiui, matyti, nepavyko išpildyti Maskvos sudarytus ūkio gamybos planus.

(E) Ryškiausi šulai — Cvirka ir S. Neris. Vilniaus radijo literatūrinėje valandėlėje buvo pareikšta, kad "ryškiausias pažangiosios antiburžuazinės literatūros atstovų yra P. Cvirka, o stipriausias ramstis poezijoje — S. Neris". Kad jiedu augo, bren-do dėka "buržuazinės" visuomenės — nė žodžio neprisiminta. Visi pažangusnieji rašytojai sutapdinti su "revoliucijos avangardu", nors daugelis jų iki sovietinės okupacijos jokios revoliucijos tikslų nesiekė.

(E) Lietuviai mokytojai mokinsis rusiškai, rusai — lietuviškai. Mokytojų tobulinimosi institute vasaros atostogų metu tam tikras skaičius lietuvių mokytojų mokinsis rusų kalbos, o rusų mokytojai tobulinsis lietuvių kalboje.

IVAIRIOS ŽINIOS

(E) Lietuvoje (Kaune) mirė, prieš kurį laiką iš Sibiro grįžusi, žinoma visuomenininkė advokatė Ona Leonaite-Kairienė, buv. VLIko pirmininko St. Kairio žmona, kuri buvo likusi Lietuvoje ir vėliau išstremta į Sibirą. Lietuviai užsienyje ir tevyneje reiškia nuosirdžią užuojautą gerb. prof. Step. Kairiui.

(E) Lietuvos gyventojų mas. žudymo byla Ulmo teisme eina jau į ketvirtąjį mėnesį. Dabar jau baigti liudininkų ir ekspertų apklausinėjimai ir eina prokurorų ir gynėjų kalbos. Teismo positarimai, numatoma, užtruks ilgesnį laiką, nes byla ir savo apimtį ir kaltinimų svarbumu yra didžiulė ir paini, tad sprendimo taip greit nelaukiama.

BAIGĖ MOKSLĄ

D. Giedraitytė baigė Melbourne Universitetą Australijoje. Ji studijavo prancūzų literatūrą ir meną. Be to praėjusiais metais ji baigė taip pat Bibliotekininkų Mokyklą ir dirba Universiteto Bibliotekoje.

TABAKE YRA ARŠENIKO

Vėžio ligos tyrinėtojai konstatuoja, kad dažnai tabake randama aršeniko, kuris yra žinomas kaip vėžio sukėlėjas. Kai kurie tabako augintojai vartoja aršeniko preparatus tabako lapams apipurkšti, kad juos apaugotų nuo kenkėjų. Nors tabake tikrų karcinogenų, išskyrus benzpyreną ir aršeniką nerasta, vienok rūkymas erzindamas plaučius paruošia dirvą vėžio sukėlėjams.

(E) Atlanto silkės brangios. Vilniaus šaldytuvų kombinatas ir jo bazė Kaune ir Šiauliuose pristato maisto parduotuvėms Lietuvos žvejų Atlante sugautas silkes tokiais kainomis: I rūšis 9 rb., II rūšis 7,50 rb. už kilogramą. Tokios kainos paskelbtos Vilniaus "Tiesos" liepos 16 d. laidoje. Parduotuvės, tikriausia, prie tų didmeninių kainų prideda dar savo nuosimtį (Lietuvos gyventojas už kilogramą silkę turi dirbti mažiau sia pusę dienos, Vakarų Vokietijos pilietis nei pilnos valandos).

(E) Komjaunuoliai bėga iš darbovietės. Kai kurie komjaunimo rajonų komitetai buvo nusiuntę komjaunuolius darbams į Akmenės cemento fabriką. Bet dalis komjaunuolių meta darbą vos vieną kitą dieną išdirbę ir grįžta iš kur atvykę. Liepos 17 dienos pranešimu pabėgo iš Naujosios Akmenės du Joniškie rajono komjaunuoliai, o iš 10 jaunuolių, atsiųstų iš Kelmės rajono, net 7 dingo, "išsigandę laikinių sunkumų", kaip pastebi Vilniaus radijo reporteris.

(E) Mitingai Lietuvoje — arabų reikalais. Daugelyje Lietuvos vietovių liepos mėnesį įvyko komunistų partijos suorganizuoti mitingai tariami už arabų tautų laisvę, prieš "imperialistų intervenciją". Darbininkai, žinoma, ne savo sumanymu ir savo noru mitingavo, o suvaryti partinių pareigūnų. Daugeliui vargu ar iš viso buvo suprantama, apie ką čia eina. Lietuvos gyventojų dauguma, be abejo, stebėjosi, kad čia taip triukšmingai pasisakoma už arabų tautelių laisvę, o kad imperialistinė Sovietų Sąjunga užgrobusi laiką Lietuvą apie tai komunistiniai propagandininkai tyli.

(E) Valencijos lietuviai (Venecueloj) pradėjo leisti biuletėnį: "Valencijos Apylinkės valdybos biuletėnis", kurio pirmasis numeris išėjo 1953 m. birželio 21 d., antrasis liepos 4 d.

(E) Iš Australijos keliai į JAVes. Visa eile Australijos lietuvių pastarais keliais metais iš ten persikėlė į Jungt. Amerikos V-bes, o kai kurie dar laukia dokumentų.

(E) Sydneyjaus Lietuvių Caritas per visą rugpiūčio mėnesį ir iki rugsėjo 15 d. renka rūbus, avalynę ir pinigines aukas Vokietijoje ir Austrijoje gyvenantiems lietuviams parenti.

(E) Mirė Jurgis Kalakonis. Australijos lietuvių savaitraščio "Mūsų Pastogė" redaktorius ir bendruomenės veikėjas, 48 m. amžiaus. Sirgo širdies liga.

(E) Prof. K. Alminas Goettingeno universiteto (Vak. Vokietijoje) pakviestas svečio profesorius teisėmis skaityti vieną germanistikos kursą. Paskaitos prasidės lapkričio mėn. pradžioje. Profesorius rugpiūčio 6 d. išskrenda iš Amerikos į Europą ir moksliniais tikslais lankys bibliotekas ir archyvus Vatikane, Austrijoje, Kopenhagoje, Briuselyje, Berne ir kitur. Ilgesnį laiką numato padirbėti ir Goettingeno universiteto bibliotekoje, kur šiuo metu yra Karaliaučiaus universiteto archyvai.

— Vyriausybė praneša, kad yra nustatytos aukščiausios kainos pirmo reikalingumo prekėms.

Sekmadienio Dimeiai

MUSULMONAI GARBINA MARIJĄ

Krikščionys labai stebėjosi, kad Afrikoje, Indijoje ir visur, kur tik būdavo atvežama Fatimos Dievo Motinos Mergelės Marijos statula, didžiausios minios musulmonų (mahometonų) entuziastingai ją pasitikdavo. Dar daugiau: jie skaitlingai atvykdavo į Marijos garbei ruošiamas pamaldas, leisdavo religines procesijas ir net pamaldas prieš jų mostkes (maldos namus), ko kitokiais atvejais niekada nebūdavo. Pvz., Mozambique mieste (Afrikoje) musulmonai pradėjo krikštytis, vos tik ten atvyko Fatinos Dievo Motinos statula. O juk gerai žinoma, kad musulmonus, lygiai kaip ir žydus, atversti į krikščionybę yra labai sunku.

Musulmonų religija atsirado septintame šimtmetyje po Kristaus gimimo. Tai bene didžiausia religija po krikščionybės. Religijos įsteigėjas Mahometas į savo mokslą įpyne daugelį krikščionybės ir judaizmo elementų, atmiešdamas juos ypatingais arabų papročiais. Mahometonai pasižymi ypatingu dievotumu, krikščionybės nekentimu ir kovingumu. Visa to dėka mūsų Bažnyčia Šiaurės Afrikoje patyrė nepaprastai didelių nuostalių. Savo laiku musulmonai buvo įsiveržę ir į Europą. Tenka konstatuoti faktą, kad daugelis erezijų per tą laiką sunyko, ypač išmirus jų steigėjams. Mahometonų erezija tačiau jau beveik trylika šimtmečių tebėra pastovi, nesikeičia, nesilpsta ir pastaraisiais laikais vėl pradeda liepsnoti padidinta neapykanta krikščioniškiems Vakarams.

Tik pačiu paskutiniu metu, kai tik atkeliauja kur į mahometonų kraštą Marijos statula, prasideda pirmieji fermentacijos reiškiniai mahometonų tarpe.

Kur visa to paslaptis?

Koranas, musulmonų šventasis raštas, daug kartų mini šventiausiąją Mergelę Mariją. Ypačingai įdomu, kad Koranas tiki

Jos Nekaltu Prasiždėjimu. Korano trečiasis skyrius išveda Marijos šeimos genealogiją iki Abraomo, Nojaus ir net Adomo. Kai tyrinėtojai palygina Marijos gimimo aprašymą su tolygiu aprašymu apokrifinėje Evangelijoje, gauna išpuodį, kad Mahometas, rašydamas Koraną, naudojo šiuo šaltiniu. Abi kny-

gos vienodai nupasakoja Marijos motinos senyvą amžių ir jos visišką nevaisingumą. Kada vis dėl to ji pradėjo Mariją, Korano žodžiais, Marijos motina tarė: "Viešpatie, aš aukoju ir pašvenčiu Tau tai, kas jau dabar yra manyje. Priimk tai iš manęs". Kai Marija gimė, jos motina sako: "Aš paveidu ją su visais iš jos gimstančiais Tavo globai, Viešpatie, prieš šetoną!" Korano keturiasdešimt pirmame skyriuje yra taip pat žy-

mių, kad Mahometas naudojosi ir Šv. Luko evangelija. Pagal Koraną, kai Šv. Juozapas paklausė Marijos, kaip ji pradėjo Jėzų "be tėvo", Marija jam atakiusi: "Ar nežinai, kad kai Dievas sutvėrė kviečius, Jam nereikėjo kviečių sėklų ir jog Dievas savo galia padarė, kad medžiai užaugo be lietaus? Die-

vui užtenka tik tarti "tebūnie", ir viskas įvyksta".

Korane taip pat yra Apreiškimo, Aplankymo ir Užgimimo aprašymai. Korano žodžiais, angelas kalbėjęs Marijai: "Marija, Dievas tave išrinko, padarė skaisčia ir išaukštino virš visų moterų žemėje". Korano devynioliktame skyriuje Marijos nekaltumo garbė ypatingai stipriai ginama, o žydai net prakeikiami dėl jų pasibiaurėtinų piktžodžiavimų prieš Nekalčiausiąją Mergelę.

Marija, arba Myriam, kaip arabai ją vadina, yra jiems tikroji Sanyida, Valdovė. Vienintelė Marijos "konkurentė" pas juos galėtų būti tik Fatima, paties Mahometo duktė. Tačiau po pastarosios mirties Mahometas parašė: "Tu esi labiausia palaiminta Rojaus moteris, išskyrus Mariją".

Kalvarijos kalne po Sūnaus Kryžiumi Marija tapo visos žmonijos motina, neišskiriant ir musulmonų. Gal tad ne be reikalo 1917 metais apsiėmėsi Portugalijos mažame ir nereikšmingame Fatimos miestelyje Marija pasirinko "Fatimos Dievo Motinos" vardą, kaip vilties ženklą, jog musulmonai, ją garbindami, kada nors atsivers ir į krikščionybę.

Istorija kalba, kad musulmonai kelis šimtmečius kaip okupantai valdė Portugaliją. Kada jie buvo priversti galutinai apeisti šį kraštą, vienas vietos žymus jaunuolis išimylėjo musulmonų vado gražuolę dukterį Fatimą. Pastaroji taip pat išimylėjo jį tiek, kad neišvyko drauge su tėvu iš Portugalijos, bet priėmėsi katalikybę, už to jaunuolio ištekojo. Tasai gi atsilygindamas ir patį miestelį, kuriame jie gyveno, pavadino Fatimos vardu. Gal taip turėjo įvykti Dievo toli pramatančiuose planuose. Užtat reikia turėti vilties, kad musulmonai, pripažindami ligšiol Jėzų tiktai vienu iš Dievo pranašų, pagaliau suprass, jog jei Marija yra Dangaus Valdovė, tai ir jos pagimdytasis Sūnus yra Dangaus Viešpats ir pasaulio Išganytojas. Marija atves juos prie Kristaus, nes kelias pas Jį yra per Mariją.

Žinios iš Katalikiškojo Pasaulio

- 35.000 karių, kilusių iš įvairių kraštų, birželio 14-16 dienomis lankėsi Liurde. Tai buvo visuotinė karių šventė Liurdo apreiškimų 100 metų sukakties proga. Karių maldininkų grupė vadovavo Paryžiaus arkivyskupas kardinalas Feltin, kuris yra vyriausias Prancūzijos kariuomenės kapalions. Jam asistavo daugelis vyriausių kapelionų iš kitų kraštų. Karių tarpe buvo aukšto laipsnio karių. Kartu buvo nemažai ir jų šeimų narių, kurie jieškojo Šv. Dievo Motinos užtarimo ir prašė pagalbos savo sergantiems artimiesiems ar giminėms.

- \$ 20.000 lietuviams. Chicago laikraštis "The New World" įsidėjo straipsnį, kuriame aprašoma, jog iš JAV vyskupų fondo lietuvių šelpimui per Balfą naujai duota \$ 20.000. Taipgi įdėta nuotrauka Baltimorės arkivyskupo Fr. P. Keough, įteikiančio kan. J. Končiui \$ 20.000 čekį.

- Indijos katalikai. Indijos arkivyskupas Thomas Pothacumury paskelbė savo pareiškimą, tema — Bažnyčia nepriklausomoje Indijoje. Čia džiaugiasi, kad Indijoje, kur 1921 m. tebuvo tik 2.500.000 katalikų, dabar jų yra per 5.000.000, taigi — paauogo daugiau, kaip 100%. Indijoje yra gerų katalikų laikomų mokyklų, kurios perteikia socialines studijas katalikų mokslo šviesoje, dėsto tarptautinių santykių kursą ir t. t.

- Afrikos negrų teritorijoje, pagal Tikėjimo Platinimo Kongregacijos žinias, 1949 m. buvo 11 milijonų ir 16 tūkstančių katalikų, o 1957 m. jau buvo paauogę iki 17 milijonų ir 720 tūkstančių katalikų, tai yra katalikų skaičius padaugėjo apie 61 procentą. Tuo pačiu laiku didžioiose seminarijose klierikų skaičius iš vietinių gyventojų padaugėjo nuo 1247 iki 1523. Katalikybė tarp Afrikos juodukų smarkiai plečiasi.

- Palangoje, okupuotoje Lietuvoje, bolševikai išmetė Liurdo Marijos statulą iš Birutės kalno olos. Toje vietoje nori pastatyti aukurą lietuviškos pasakos karalienei Eglei.

Škridimas stratosferon

RAKETŲ PRADŽIA — „V-1“

RAKETŲ DIENOS VOKIETIJOJE BAIGESI

Sovietų kariuomenė artėjo į Peenemuendę. 1944 pabaigoje iš Peenemuendės dalis įmonių buvo perkelta į Harzo kalnus. 1945 pradžioje Braunui su 50 specialistų buvo įsakyta keltis į Bavarijos kalnus prie Hitlerio buveinės, kad iš ten priešintųsi... Sklido gandai, kad

Himmleris turėjęs planą atiduoti priešininkui penkiasdešimt raketos specialistų, jei jie sutiks karą baigti derybom ir taika.

Tokio atmosferoje Braunus su specialistais kėlėsi į Bavariją, vakariečių lėktuvų terorizuojami. Šoferis sunkvežimio, kuriuo važiuo Braunus, nuo pervargimo pakeliui užmigo, ir sunkvežimis nuriedėjo į griovį. Nuo tada matėm paveikluose Brauną su parišta ranka — ją buvo susilaužęs.

Bavarijos kaimelio viešbuty raketos specialistai susilaukė Vokietijos galutinio žlugimo.

Buvo gegužės 10, kada Braunus pasiuntė savo brolių motociklu pasitikti atžygiuojančios gen. Patono armijos. Jie norėjo pasiduoti.

Vienas prancūzas inžinierius, kuris buvo vokiečių išvežtas į Mathauseno koncentracijos stovyklą paleistas kalbėjo apie Brauną vienam amerikiečių karo kapelionui:

"Suimkite bet kuria kaina Brauną; tai mokslininkas, kuris yra pasauliui pavojingiausias".

Amerikiečiai tai žinojo. Ir kadangi jis buvo pavojingiausias priešininkas, amerikiečiai norėjo jį padaryti savo sąjungininku. Pasiūlymą dirbti amerikiečiam Braunus priėmė su džiaugsmu. Rugsėjo mėn. pakeliui jam dar teko pamatyti Londoną — galėjo prisiziūrėti, kaip veikė jo V-2.

Kai Amerikoje jam buvo pavesta dirbti prie slapto motoro Marylande, buvo jam duotas pažymėjimas vietoj kitokio asmens dokumentų, pasirašytas valstybės departamento parei-

gūnų:

Jei šio rašto turėtojas bus rastas sužeistas, sergąs, yra uždrausta jį klausinėti, ir turi būti pranešta apie jį Amerikos karinei vyresnybei."

Paskui Braunus ir jo kolegos slaptai buvo išgabenti į Meksiką, kad jie galėtų imigruoti iš užsienio į Ameriką. Po dvidešimt minučių kelionės tramvajum jie buvo priimti į Ameriką oficialiai, ir po kelių savaičių jiems suteikta Amerikos palytybė. Taip reikalauja įstatymo raidė, kuriai retai kas yra taip ištikimas kaip Amerika.

Alabamoje Hunstville mieste Braunus dabar dirba tokį darbą, kaip dirbo Peenemuendėje. Kai Peenemuendėje paleido pirmą raketą, gailavo, kad ji skrenda ne į tą tikinį, į kurį ji turėtų skristi. Hunstville jo sukurta raketa jau skrenda arčiau į jo norimą taikinį — į mėnulį. Dabar jis su didesniu pasitikėjimu gali tart:

"Ateis diena, kada žmogus sakyks — O kad taip padarytume kelionę į žemę? — Ir kitas jam atsakys: — O ne, tai nuobodi, tai biauri planeta".

Iki panaši diena priartės, Braunus sakos vis nenurimsiąs. (Pabaiga) "Darb."

PIETŲ AMERIKOS NEDALIA

GEDIMINAS GALVA

R. Nixonui komunistai riaušiniškai nepagailėjo savo žodyno: plėšikas, imperialistas, šuo ir gyvatė. Limoje jie nuplėšė JAV vėliavėles nuo R. Nixono padėto vainiko prie gen. Jose de San Martin paminklo ir sutrypė. Tai ženklai įniršimo, kuris visur buvo komunistų kursomas. O kuria nedalia skundžiasi P. Amerikos valstybės?

Žibalas ir varis

Nuo to meto, kai Juan D. Peronas buvo pašalintas iš valdžios, Argentina su JAV nesutaria ūkiniais reikalais. Naujasis prezidentas Arturo Frondizi daug ką prieš rinkimus pažadėjo. Gal vienintelį pažadą jis tęsęs rinkimuose palaikiusiems peronistams — Juoną įleisti į Argentiną.

Ūkinėje srityje nemaži sunkumai. Kainos kyla. Darbininkai reikalauja atlyginimą padidinti. Vyriausybė taria, kad atlyginimą galima pakelti tik gamybai padidėjus. Nelengvas reikalas gamybos našumą padidinti, kai daugeliui įmonių reikalinga kapitalo gamybos našumui pakelti. Iškyla JAV kredito

klausimas, nes dolerių krašte trūksta net importą apmokėti. Čilės vienas svarbiausių pajamų šaltinių yra varis. Jo gamyba yra amerikiečių rankose. Jie žymiai sumažino vario gamybą. Nemažas skaičius darbininkų atleista. Nepasitenkinimas didėja ir nežinia, kaip jis pasireikš šį rudenį įvykstančiuose rinkimuose.

Vilnos ir laisvė

Urugvajuje naudojasi didžiausiomis laisvėmis visi, taip pat ir komunistai. Krašto svarbiausios pajamos iš vilnų išvežimo. JAV augšti muitai už įvežamas vilnas sumažina krašto gyventojų pajamas. Urugvajus nori ne tik vilnų muitus sumažinti, bet ir paskolą gauti savo ūkiui lopyti.

Paragvajuje viešpatauja diktatorius gen. Alfredo Straesner, kuris ūki srityje yra nemažai padaręs naudodamasis JAV paramą. Kai R. Nixon pasitike jaunuoliai šukterėjo: tegyvuoja laisvė, bematant jie buvo policijos suimti. Ten gyventojai neturi laisvės, bet ji ką tik suteikta trims amerikiečių firmoms ieškoti žibalo Paragvajuje.

(Bus daugiau)

Moteris ir GYVENIMAS

KAME SLYPI MOTERS ŽAVUMAS

STEFANIJA STASIENĖ

Pagal pastovų dėsnį viskas gamtoje keičiasi. Laikas keičia gamtą, žmogų ir tautas. Gražus jaunystės rytas pasikeičia debesuotu vakaru, jaunų dienų svajonės — šiurkščia realybe. Iš vienos pusės žmogus veikiamas laiko, kuris jį natūraliai sendina, silpnina jo fizines jėgas ir keičia jo veidą, iš kitos pusės jį veikia įvairūs reiškiniai iš vidaus, įvairūs pergyvenimai veikia į jo dvasinį gyvenimą, kas be abejo atsispindi ir jo išorėje. Moterys būdamos iš prigimties jautresnės ir švelnesnės į viską reaguoja ir viską stipriau išgyvena, todėl nenuostabu juk jei jų veiduose artėjančios senatvės žymės anksčiau matosi nei vyrų. Dažnai moterys net priverstos savo metus mažinti arba jų visai neminėti. Garsioji nebylių filmų žvaigždė Gloria Swanson dėl šio reiškinio pirmoj eilėj kaltina vyrus ir apskritai visą gyvenimo situaciją. Ji sako, jog iš šių laikų radijo, televizijos, filmo bei populiariosios muzikos gaunamas įspūdis, jog meilė ir romantika priklauso išimtinai jaunimui. Mėnuo, žvaigždės ir vasaros naktys neliečia daugiau moteris virš 30 metų. Todėl moteris, peržengusi trečią dešimtį, ir jaučiasi sparčiais žingsniais žengianti senatvėn. Daugelis moterų šiais laikais bando savo praėjusią jaunystę gražinti išorės pataisymais įvairiomis kosmetinėmis priemonėmis. Apsukrūs biznierių ateina jom į pagalbą įvairiausi cheminiai gaminiai ir visokiom priemonėm. Net medicina daro įvairius chirurginius bandymus, mėginama moters veido odą atnaujinti. Vienu žodžiu įvairiais dirbtiniais būdais

mėginama moters jaunystę, kaip galint, ilgiau išlaikyti. Aišku, daug yra atsiekta ir tą tariamoji jaunystė prailginta. Daž-

metais moterų amžius vid. siekė 57 metus, o šiandien vidutinis amžius net 76 metai. Tad kur slypi moters jaunumo ir žavumo pradai?

Pagrindinės jaunumo žymės

Pasiukojimo, kančios ir meilės ugnis.

nas lankymas grožio salonų, įvairūs plaukų dažymai, veido masažai, įvairių tepalų bei pieštukų vartojimai be abejo padeda. Tačiau ypatingų rezultatų vien šiom dirbtinomis priemonėm niekas neatsiekė. Modernusis moters gyvenimas tačiau yra gerokai prailginęs jos amžių. Statistika rodo, jog moterų amžius per paskutiniuosius 40 metų 17 metų pailgėjęs. Pav. 1910

skleidžiasi iš žmogaus vidinio gyvenimo. Žmogaus viduje, o ne išorėje, išsaugota jaunystė šiuo atveju lemiamą. Ką šiandien tokiom senyvo amžiaus garsenybėm kaip Marlene Dietrich arba Gloria Swanson padėtų jų vien išorėje išsaugotas grožis, jei jos nė trupučiuo neturėtų vidinės jaunatvės. Jom ne vien išorės grožis teikia tiek populiarumo ir ne vien už jų grožį dar

SOL. PRUDENCIAJA BIČKIENĖ Mažmožiai, bet skirtingi

LAIMĖJO STUDIJAS

ITALIJOJE

Šių metų pradžioje Amerikos Operos Sąjunga suruošė Michigano miestų ir Čikagos lyrinių balsų konkursinį festivalį išrinkti geriausius balsus tolimesnėm studijoms į Italiją.

Konkursą laimėjusios dainininkės ir jų tarpe Pr. Bičkienė buvo siunčiamos 2 mėn. studijuoti į Cinciną pas žymų italų dainavimo mokytoją Giulio Confalonieri, lyrinių dainininkų mokyklos direktorių Italijoje.

ir šiandien jom mokamos pasauliškai sumos. Ne, jų išsaugota vidinė jaunystė spindi kartu su išorės grožiu ir harmoniškai suderinta veikia į publiką užburiamai. Tai matome netik pas populiariausias pasaulio moteris. Ir vyrai ir net seniai virš 70 metų savo jaunatviška dvasia sužavi dažną jaunuolį. Pvz., kad ir mūsų jau miręs rašytojas, filosofas Vydūnas. Juk jis būdamas ir seno amžiaus, galėjo drąsiai stoti šalia jaunuolio. Jaunatviška dvasia spindėte spindėjo iš jo į aplinką. Ir daug tokių pavyzdžių gyvenime rasime, kur metų skaičius nėra lemiamas veiksnys, nusakant žmogaus senumą. Jog žmogaus viduje išsaugota jaunystė yra daug vertingesnė, nei išorės grožis, mums ryškiai rodo įvairių pasaulio grožio karalienių likimas. Daugumos šių karalienių amžius yra labai trumpas, nes, pralinkus keleriems metams, jų ir vardų niekas neatmena. O tai dėl to, jog jos be savo išorės grožio nieko kito juri komisijai negalėjo parodyti. Vidujinės jaunystės ir žavesio jos niekad neturėjo. Todėl jos daugumoje ir nepajėgia išlaikyti visuomenėje sužadinto dėmesio bei populiarumo ir, praėjus rinkimo kadencijai išnyksta be garso, užleisdamos šią vietą naujom konkurentėm. Tad matome, jog moters išsaugota vidinė jaunystė ir dvasios žavumas nėra riboti senatve. Palaiškime savo jaunystę, tobulindamos ir stiprindamos savo vidaus gyvenimą.

Moterų išorinėje elgsenoje pilna mažmožių, kuriuos atlikinėja kitaip, nei tai daro vyrai. Kodėl taip yra, to nežino nei jos pačios, negali išaiškinti nei vyrai. Pavyzdžiui, stebėk moterį ir matysi, kad ji sagas sagstosi š dešinės kairėn, o vyrai — priešingai. Ar tai reiškia, kad jos kairiarankės? Ne, bet jų vis dėlto kairiarankių pasitaiko daugiau negu vyrų. Seniau daug tautų net ir rašydavo iš kairės dešnėn. Dabar tik kai kurios tautos taip daro.

Be sagų sagstymo yra dar kitų skirtingų mažmožių. Antai, brėždamos degtuką moterys braukia nuo savęs. Cigaretę dega ne kitaip, kaip tik laikydamos tarpupiršty. Megztuką nusivilkdamos tempia už apačios, vyrai už apikaklės. Žiūrėdamos, ar nagai švarūs, visą delną padės ant kito delno. Vyrai užriečia pirštus ir apžiūri. Maudamosi batus, koją deda ant kojos. Vyrai išspiria į batą žemėj. Greždama šlapius skudurus, vieną ranką laiko aukšty, kitą žemyn. Vyrai — abi žemyn. Vairuodama automobilį moteris vengia dešinio pakraščio ir laikosi kelio vidurio. Vyrai vengia vidurio ir slysta pakraštini.

Jei kas manytų kitaip, tegul atidžiai, nieko nesakydamas, stebi vyrus ir moteris, ir pamatys, kad tai tiesa.

Žinoma, nėra taisyklės be išimčių. Pastebėję ne taip, kaip čia rašyta, griežtai neimkite vyro "bobinti" arba moters "vyrinti".

GEROS MĖSOS SAVYBĖS

Jautiena. — Šviesiai raudona ir standri. Riebalai balti ir labai standrūs (kieti). Mėsa su stipriai geltonos spalvos riebalais yra prastai maitintos karvės mėsa. Truputį gelsvi riebalai, bet tamsiai raudona mėsa yra seno gyvulio. Ji bus kieta.

Veršiena. — Šviesiai ružava ir audiniai smulkūs. Riebalų labai mažai, bet jei yra, tai turi būti grynai balti. Veršiena neturi mėsos kvapo.

Aviena. — Truputį rausva, riebalai standrūs ir balti.

Kialiena. — Šviesiai rausva į pilkumą. Riebalai balti, bet minkštesni už kitų mėšų riebalus.

UŽDAVINYS

1. — — — — —
2. — — —
3. — — — — —
4. — — — — —
5. — — —
6. — — — — —
7. — — — — —
8. — — — — —

Brūkšnelių vietoje įrašykite raides. Statmenai pirmoje eilėje gaunamas Lietuvos kunigaikščio vardas. Gulsčiai turite gauti šiuos pavadinimus: 1. Metų laikas. 2. Batsiuvio įrankis. 3. Žemaitijos miestas. 4. Pirmas lietuviškas laikraštis. 5. Maudymosi vieta. 6. Lietuviškuos raštuos sutinkama gėlė. 7. Lapuotis medis. 8. Mėnesio pavadinimas.

Uždavinį sudarė M. Kavaliauskienė, ir vertinamas 10 t.

M I S L Ė S

1. Kraujo spalva, vyno skonis, akmens širdis (1 t.)
2. Lopas ant lopo, adatos nei dūrio. (1 t.)
3. Vienoj lovoj daug brolių kū guli. (1 t.)

MEŠKERIOTOJAS

KAZYS BINKIS

Kur tik akimis pažiūri,
Pamatai vaikučių būrį.
Nes atėjo linksmas laikas, —
Džiaugiasi kiekvienas vaikas.
Gryčioj būti nebenori,
Laksto visą dieną ore.
Bet, vaikučiai, būkit ramūs!
Ir gerai klausykite mamos.
O be to, dar reik žiūrėti,
Ką jums sako kartais tėtė.
Nors norėtus jums labiausiai —
Neikit niekur nesiklausę.
O jei leido pabėgioti
Lauke, pievoj arba sode, —
Reikia toli nesivalkiot
Ir laiku pareiti valgyt.
Esti baisiai bloga, broliai,
Jei nueina kas pertoli.
Štai pažįstate jūs Matą,
Vaiką pusseptintų metų?
Buvo geras, doras vaikas,
Liksma ir švarus ir sveikas.

Žaidė sau gražiai per dienas,
Po laukus nelakstė vienas.
Nors būt oras ir geriausias,
Niekur neina nesiklausęs.
Užtat mama jį mylėjo,
Tėtė dviratį žadėjo.
Ir visi jį žmonės gyrė,
Sakė: "Matas, ot, tai vyras!"
Antis paupy pamatęs,
Tačiau vieną kartą Matas,
Pažvejoti panorėjo,
Panorėjo ir išėjo.
Niekan nieko nepasakęs,
Pats sau vienas upėn lekia.
Bėgdams greitai pro klojimą,
Tėtės meškere jis ima.
Ant pečių ją užsidėjęs,
Jis, kaip didelis koks žvejas,
Vienas upėn sau keliauja.
"Ach, kaip linksma, ach, kaip
(nauja!)
Kaip ten buvę, kaip nebuve,
Pasigausiu aš sau žuvį!"
Palei upę antys tupi.

Antims Matas baisiai rūpi:

"Matai, Matai, neik į upę!
Baisu į tavo žiūrėti,
Pasakysim viską tėtei..."
Bet Matukas jų neklauso.
Sėda sau ant kelmo sauso.
Meškere artyn privilkęs,
Pakabino pusę silkės
Ir į vandenį įleido.

Trupiniaiis į antis svaido:

"Ei, prikaskit jūs liežuvi!
Pasigausiu aš sau žuvį..."
Žiūri Matas į paviršiu,
Viską jis aplink užmiršo.
Žiūri Matas, lyg nuliūdęs,
Kaip paviršiu plauko plūdės.
Staiga visos plūdės skęsta!..
Mato lydį jis kaip rąstą...
Ei, broli, nēr ko laukt,
Reik tuojau užkirst ir traukt.
Dreba kojos, kinkos virpa,
Rankos lyg tartum nutirpo.
O lydys po upę trankos,
Traukia meškere iš rankos.
Meškereš neleidžia Matas,
Bet lydys stipresnis, matos:
Uodegą stagiai pasuko
Ir į vandenį Matuką
Draug su meškere įtraukė.
Visos antys baisiai šaukia.
Mūs Matukas prunkščia, šoka:
Vargšas plaukt visai nemoka.
Upės krantas, rodos, arti,
Bet vistiek jau reiks priger-
(ti...)

Mūs Matukas čiaudo, kosi,
Ir pro ausis, ir pro nosį
Jam vanduo į vidų veržias,
Ryja žoles jis negardžias...
Bando šaukti mamą, tėtę,
Bet kas gal iš čia girdėti?...
Nėra kur pagalbos rasti.
Jau Matukas ima skesti.
Bet čia antinas didysis,
Kurs vaikams buvo įgrisęs,
Šoko gelbėt iš gilybės.
Nosį jis snapu sužnybęs,
Su Matu į krantą plaukia
O ant kranto antys laukia
Ir sučiuopę visos traukia.
Štai jau krante šlapias vaikas
Vos tiktai ant kojų laikos.
Antis sako: "Ai, Mataušas,
Eina, lyg tartum įkaušęs..."
Visos antys, pasitarė,
Matą į namus parvarė...
Ką tik teko joms regėti,
Viską jos pasakė tėtei
Ir nuėjo tvartan tūpt,
O Matukas gavo lupt.

REDAKTORĖS PRANESIMAS

Išsprendusiųjų uždavinius ir mįsles pavardės bus paskelbtos sekančiame "Laiko" Nr.

SLA VEIKIA

Dr. V. Kudirkai paminėti
Komitetų Posėdis

S. L. A. dr. V. Kudirkos 100 metų gimimo sukakčiai paminėti Komitetas rugpiūčio 17 d.

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

Tikėjimo Platinimo Kongregacijos spaudos tarnybos vedėju. Vėliau jam buvo pavesta Misijų kraštuose vietinių kunigų sekretarijatas. Čia jis parodė tokią uolumą ir sugebėjimą kad buvo paskirtas Apastališku atstovu Kinijoje ir pakeltas į arkivyskupus. Kinijoje aplankė visas jos provincijas ir teikė pagalbą epidemijų, potvynio varginamiems žmonėms. Po 13 metų darbo Kinijoje buvo paskirtas šv. Tėvo ambasadoriumi Čilėje ir 1953 m. buvo paskirtas toms pačioms pareigoms į Buenos Aires. Čia jam teko pakelti pačius sunkiausius persekiojimo metus. Jojo pastangomis čia buvo įkurta 12 naujų vyskupijų.

Pora savičių prieš savo mirtį buvo pasiūkęs pas save Aušros Vartų lietuvių parapijos kleboną ir iš jo teiravosi apie lietuvių ir klausė, kuo jis galys pagelbėti jų dvasios ir tremtinių reikaluose, nes šv. Tėvas noris, kad jo besirūpinanti ranka visus pasiektų. Tuo būdu su jo mirtimi ir lietuvių prarado vieną iš savo užtarėjų.

Casa "DOMICELA"

Sav. A. LEVANAČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
silkio ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

ČIUZINIŲ IR UZUOLAIŲ
DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam: medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkliskos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos

Įpėdin. Antano Šalčiūno
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

• PRECYZINĖ ELEKTROS
TECHNIKA

REMONTUOJAMA:

- SALDYTUVAI - HELADEROS,
- RAŠOMOSIOS,
- SKAICIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
- VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis

DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas:
MEXICO 766 MEXICO 950
T. E. 38-2950

Casa MUSKETAS

Parduoda

FLOKSTELES, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIOS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIANINUS

T. E. 50-5948 Sanabriga 2790-92

• OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral.
Mariano Acha 876, Morón; Šešt.
13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

sukvietė S. L. A. patalpose numatytus į garbės Komitetą asmenis jau antran posėdin painformuoti, kartu išgirsti ir naujų sumanymų dėl ruošiamo rugsėjo mėn. 20 d. žymaus mūsų Tautos Vyro viešo paminėjimo. Posėdyje dalyvavo Arg. L.B-ės C. V-bos p-kas I. Padvalskis, Lietuvos Centro p-kas J. Mičiūdas, Šv. Cecilijos choro atstovas p. Misiūnas, "Arg. L. Balso" redak. K. Norkus, "Laiko" red. J. Vedegys ir iš Susivienijimo — A. Kairelis, A. Plasternikas, Stalioraitis, S. Kaibutas, J. Gervė ir kiti to minėjimo komiteto nariai. Dėl susisiekimo pablogėjimo negalėjo atvykti "Mindaugo" ir "Nemuno" d-jų atstovai iš Berisso ir Lietuvių parapijos klebonas kun. J. Duoba, kuris tuo laiku buvo išvykęs iš Buenos Aires.

Prieš posėdį atvykusiems buvo paruoštas asado.

Posėdį atidarė p. Stalioraitis, nusakydamas dr. V. Kudirkos meto gyvenimą ir paminėjimo reikalą. Toliau posėdžiui vadovavo p. A. Kairelis, Paminėjimo Komiteto p-kas, kuris ilgesnį kalboj plačiau nušviestė mūsų Himno Autoriaus idėjų tęstinumą gyvenime ir nusakė smulkiai minėjimo eigą ir tvarką. Paminėti dr. V. Kudirkos 100 metų gimimo sukaktį bus stengiamasi tai padaryti kuo iškilmingiau. Patsai gi minėjimas susidės iš 2-jų dalių — oficialios ir meninės. Oficialinėje dalyje bus iškilmingas posėdis, paskaita, Manifesto skaitymas, sveikinimai. Meninėje dalyje — Šv. Cecilijos

choro dainos, piano, solo dainos ir Himno deklamacija.

Tam reikalui jau yra pakviestos žymiausios pajėgos. P. V. Balčiūno vadovaujamas orkestras "Baltica" gros maršus ir lietuviškąsias melodijas.

Susirinkusieji, tarę dėl vieno ar kito dalyko keletą žodžių, vieningai pritarė minėjimo numatytam planui ir tvarkai ir dar kartą patikslino savo visokiariopą reikalingą paramą.

S. L. A. Centro Valdyba su skyrių Valdybomis š. m. rugpiūčio mėn. 16 d. nutarė kuo greičiausiai įrengti sporto aikštę krepšiniui žaisti. Be to, taip pat nutarė duoti savo salioną nemonkamai Arg. L. B-nės Temperley Apylinkei viešam parengimui. Nutarimas ne tik girtinas, bet ir sveikintinas.

Moterų skyrius š. m. rugsėjo mėn. 6 d. minės savo skyriaus 3-jų metų veiklos sukaktį su menine programa.

Koresp.

PAGERBĖ

PASIDARBAVUSIUS NARIUS

Rugpiūčio 23 d. SLA salione Centro V-ba su Moterų skyriumi suruošė vermutą pagerbti daugiausia pasidarbavusius Susivienijimo narius. SLA p-kas A. Plesterninkas, pradėdamas vaišes, išskėlė nuopelnus p. A. Šiaudvyčio, garbės narių — P. Stalioraitis ir K. Kučinskienės, p. K. Leišio ir kt. Dar kalbėjo p. P. Stalioraitis, J. Vedegys, Simutis ir kt. Vaišių paruošime ypač pasidarbavo p. Kaibutienė, Plesterninkienė ir kitos ponios.

FARMACIA "NENISKIS"

ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ

FARMACEUTICA

AV. SAN MARTIN 740

BURZACO

(Pdo. Ate. Brown)

30 metrų nuo Av. Espora, priešais

col. San Vicente stotį.

KALBA LIETUVIŠKAI.

FOTO "REPORTER" —
JŪSŲ PATARNAVIMUI.

Jeį norite turėti geriausias suzioduotuvius, vestuvius, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO "REPORTER", kur fotografas Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.

L. KANČAUSKO,
FOTO "REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda
(prieš liet. bažnyčią).

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ
MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

-profesionalas yra pasiruošęs
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS

DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso
T. E. 68-7208

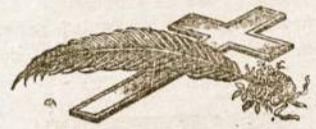

BERISSO

PAMINĖTA "NEMUNO"
49 METŲ SUKAKTIS

Rugpiūčio 23 d. "Nemuno" d-jos patalpose buvo paminėta tos d-jos 49 metų gyvavimo sukaktis. Ta proga gražus būrys svečių atvyko iš Buenos Aires.

Kalbas pasakė SLA vardu p. A. Kairelis, Lietuvos Centro — A. Ruplešas, "Arg. L. Balso" red. K. Norkus, "Mindaugo" d-jos pirmininkas ir kt. Buvo suvaidinta juokinga komedija. Jaukioj nuotaikoj senesnieji ir jaunimas gražiai praleido laiką.

Kazimieras Varanauskas rugpiūčio 21 d. 22,30 val. mirė nuo širdies smūgio, turėjęs auštą kraujo spaudimą ir sirguliuojo apie 2 metus.

Velionis buvo gimęs 1900 m. birželio 1 d. Pušnavos bažnytkaimy, Šiaulių apkr. 1930 m. atvyko į Argentiną ir čia 1942 m. vedė Karoliną Jesinevičiūtę. Vaikų neturėjo. Visą laiką dirbo prie namų statybos.

Rugpiūčio 23 d., šeštadienį, iš savo namų, pasaje Peiping 5127, Villa Devoto, Bs. As., draugų ir pažįstamų buvo palydėtas į Chacarita kapines Bažnytinės apeigas namuose ir kapinėse atliko kun. Mykolas Jodka, MIC.

* LIETUVI, ar jau sumokėjai solidarumo mokestį TAUTOS FONDUI? Jei ne, — tai įteik tą auką Tautos Fondo atstovybės valdybai arba Pijui Gudelevičiui, Lietuvių parapija, Mendoza 2280, Avellaneda.

Vitrinų Fabrikas
"VITRAL"
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas modernišku vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN
Lomas del Mirador

Jaunosios ir kūmos pasisiūkit
suknius (ajuar) pas
Profesore ONĄ BALNAITYTĘ,
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
SINGER SISTEMA

* MOTERŲ GROZIO SALIONAS IR KIRPYKLA "HENRY". Įvairiausių madų sukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius:
Leandro N. Alem, 818, Banfield.

PARDUODAMA
Nebrangiai parduodamas geras amerikoniškos firmos, nedaug naudotas PIANINAS. Kreiptis: Lietuvių parapija, Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070
Temperley
F.C.N.G.R.

T. E. 243-5654

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

FARMACIA ZARATE ALCORTA

de ELVA BERSABE ZARATE DE JOSPAITIS
FARMACEUTICA NACIONAL

— YPATINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS —
KALBAME LIETUVIŠKAI

Avda. Argentina - Barrio Parque Liceo - Córdoba

I. Avižienė, 28 m. amžiaus, Stepono Avižo žmona, rugpiūčio 9 d. staiga mirė savo namuose, Murguiondo 4870, Villa Lugano. Paliko vyrą ir 40 dienų dukterį.

Už a. a. Stefanią de Šatas bus šv. Mišios rugsėjo 14 d. 10.30 val. Lietuvių "Aušros Vartų" bažnyčioje. Gimines ir pažįstamus kviečia dalyvauti

Bronius Šatas su šeima.

URUGVAJUS

Liepos 24 d. buvo perkeltos liekamos Anastazijos ir Motiejaus Malinauskų sūnaus Boleslavo iš kapo į Nišą, kurią mirusiojo tėvai įsigijo Cerros kapinėse. Tą liūdną ir skausmingą tėvams valandą — skaitlingas būrys tautiečių savo dalyvaviu pareiškė užuojautą.

7 d. rugpiūčio mirė Petras Žiukelis, palikęs dideliame nuliūdime savo žmoną. Velionis buvo visai lietuvių kolonijai Urugvajuje gerai pažįstamas, todėl ir jį palydėti į kapus susirinko labai skaitlingas — niekad iki šiol nepasitaikęs — būrys lietuvių ir vietinių žmonių.

7 d. rugpiūčio mirė taip pat Jurgis Gindrėnas. Paliko žmoną ir dukterį.

14 d. rugpiūčio mirė po ilgos ligos Tamošius Žilinskas. Paliko nuliūdime žmoną ir sūnų.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS

Tel. 415591

adr.: Rambla, Rep. de Chile 1606,
Montevideo.

Lietuvis fotografuoja

įvairias šventes, vestuves,
krikštynas

Daro spalvotas nuotraukas.

c. MEXICO 143, CAPITAL
T. E. 30-5372

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Gijemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33-9584.

* KIRPYKLA "OLGA" — Iga-
taikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniomis mašinomis ir naujais metodais. Primama mokinės —
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė,
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

Buenos Aires Avellaneda

ATIDARĖ NAUJĄ BANKO SKYRIŲ

Rugpjūčio 15 d. Banco Popular de Quilmes atidarė to banko naują skyrių Av. Galicia 672, Piñeyro. Ta proga buvo pašventinti banko vidaus įrenginiai. Pašventinimą atliko "Aušros Vartų" parapijos klebonas kun. J. Duoba. Apeigose, kurios buvo transliuojamos per televiziją, dalyvavo dr. Elordi, valdybos p-kas Quilmes miesto tarybos p-kas, tarybos nariai, Banco Popular vicedir. ir valdybos nariai, gausus skaičius žmonių, jų tarpe daug prekybinių, pramoninių ir banko tarnautojų.

ATGAIVINTA JAUNŲJŲ SKAUČIŲ VEIKLA

Prie Argentinos Lietuvių Skautų draugovės atgaivintas jaunųjų skaučių vienetas, kurį sudaro šešt. mokyklos mokinės. Yra sudarytos dvi skiltys, kurioms vadovauja šeštad. mokyklos mokytoja vyr. sk. kand. Dauguilė Valentinaitė. Šis skaučių vienetas š. m. rugpjūčio 31 d. 12 val. (po pamaldų) Lietuvių Svetainėje rengia pasirodymą, į kurį kviečia atsilankyti tėvus, skautus ir prijauciančiuosius skautiškajai idėjai.

Arg. L. Bendruomenė, negalėdama dėl ekonominių sąlygų pasiūti savo atstovų į Pasaulinį Lietuvių Bendruomenės Seimą, įvykstantį š. m. rugpjūčio mėn. 28 d. New Yorke, Statler viešbučio patalpose, JAV, iš savo pusės įgaliavo ten gyvenančius (aukščiau į JAV nuvykusius) mūsų tautiečius — p. p. A. Šantarą, P. Garšvą, J. Gliosą, dr. J. Laučių ir kt. atstovauti Argentinos lietuviams.

Viktoras Cieslinskas, Urugvajaus lietuvių krepšinio komandos "Vytis" kapitonas, grįždamas iš Tandil į Urugvajų, aplankė "Aušros Vartų" parapiją. P. V. Cieslinskas, kuris, be to, dar vadovauja ir urugvajiečių komandai — buv. mokinių Colegio - liceo de Sagrada Familia, kuri buvo pakviesta į Tandil tokio pat pavadinimo Colegio - liceo 50 metų įkūrimo proga sužaisti krepšinio rungtynes.

Š. m. spalio 25 d., kaip teko patirti, bus suruoštas šv. Kazimiero jubilėjinis — 500 metų jo gimimo sukakties minėjimas.

A. Stančikas, gyv. Villa Lugano, yra patalpintas Hospital Ferroviario (Retiro), salė 12, lova 12, ir laukia kojų venų operacijos.

Argentinos laikraščio "El Pueblo" rugpjūčio 16 d. nr. yra išspausdintas p. J. Mačernio straipsnis — kaip laiškais skaitytojui, iškelias Argentinos jaunimo auklėjimo neigiamas puseš.

Adolfas Adomaitis, buvęs fabriko čaranjin y Bendorovskii darbų vedėjas, prieš porą mėn. su žmona Aldona pirko kėdžių fabriką iš p. St. Mikelonio, Villa Lugano, Cap.

Antanas Klimašauskas, gyv. Berisse, jau 6 mėn. kaip gydomi "Federación Gremial de la Carne" ligoninė, lova 5, La Plata, calle 43, Nr. 518.

NAUJA SESERŲ KAZIMIERIEČIŲ VYRIAUSIOJI VADOVĖ

Liepos mėnesio pradžioje įvyksioje Čikagoje Seserų Kazimieriečių kapituloje, kuri įvyksta kas šešeri metai, visai kongregacijai vadovauti išrinkta ses. Adorata. Ji puikiai pažįsta Argentiną, nes yra Avellanedos seserų kazimieriečių Aušros Vartų mokyklos įkūrėja ir pirmoji vyresnioji.

Motina Adorata yra gimusi 1907 m. balandžio mėn. 18 d. New Upper Falls, Massachusetts valstybėje, JAV. Tiek pradžios, tiek vidurinių mokslų ėjo So. Bostone. Pas seseris kazimierietes įstojo 1925 metais. Visą laiką stengėsi įsigyti kuo daugiau žinių auklėjimo srityje. Mokytojavo Čikagos ir Cicero mokyklose, o paskui 1935 m. buvo paskirta seselių naujokių mokytoja. Kai 1941 metais seselės kazimierietės nusprendė įsikurti Avellanedoje, ses. Adorata buvo paskirta pirmąja josios vyresniąja. 1946 metais buvo išrinkta visos kongregacijos ekonomė. Josios ekonomavimo metu šv. Kazimiero kongregacija pasistatė pačią moderniausią visoj Amerikoj katalikišką mergaičių aukštesniąją mokyklą.

"Laikas" linki, kad plačioje savo darbuotėje pasiektų daug vaisių ir kad Dievas laimintų naujosios pareigos.

Inž. Simonas Daukantas, gen. T. Daukanto pusbrolis, iš Buenos Aires persikėlė gyventi į Rosario, kur vadovaus vienam amerikiečių fabriku.

P. p. Balniai, pardavė savo namą c. Gral. Hornos, Lanus Oeste, pirko kitą — c. Santiago del Estero 2269, Avellaneda, kur atidarė galanterijos krautuvely.

Vyt. Balčiūnas, linotipistas, orkestro "Baltica" vadovas, su ponla, gyvenusieji Temperley, persikėlė į Villa Lugano, c. Tabare 6420.

P. E. Diminskienė, "Laiko" Moteris ir gyvenimo skyriaus redaktorė, yra išrinkta 14 tautų Sambūrio — "Liberación Europea" Moterų sekcijos pirmininke.

Gerb. Seselėms Kazimierietėms ir baigusiesiems "Aušros Vartų" m-lą mokinių organizacijai už užprašymą šv. Mišių, atlaikytų rugsėjo 3 d. Lietuvių Parapijos bažnyčioje, už mano mirusį sūnų Joną, širdingai dėkoju

U. E. Armonavičiai

Redakcijos Pranešimas

Nuo šio "Laiko" Nr. įvedame "Teisės patarimų" skyrių teisėninko vedamą. Jame bus palięčiami trumpai svarbesnieji išleisti įstatymai, liečią mūsų visuomenę, ir bus atsakoma skaitytojams į įvairius iškeltus interesojančius teisinius klausimus. Prašome rašyti paklausimus "Laiko" redakcijos vardu.

Redakcija

Galima nemokėti pelno mokesčio

Parduodami nors ir vieninteli nuosavą namą arba butą, visi gerai žinome, turime mokėti mokesť. Kad paskatinus naujų namų statybą ir sumažinus butų trūkumą, Argentinos Vyriausybė daro palengvinimų: kas turi tik vieną gyvenamą namą — butą ir jį parduoda, gali būti atleistas nuo pelno mokesčio, jei statys kitą namą, kuris tai šeimai pakeis parduotąjį.

1958 m. balandžio 14 d. dienos dekretas — įstatymas Nr. 4610, 3 straipsnis (paskelbtas "Boletín Oficial" iš 1958-IV-21 dienos), pakeitė pelno mokesčio įstatymą ir jo papildomas taisykles.

Atsitikime, parduodant nekilnojamą turą susidedantį iš vienintelio gyvenamo namo-butą, jo savininkas ir šeima, tikslu pakeisti kitu nuosavu gyvenamu namu-butą, gali pasirinkti: mokėti mokesť nuo pardavimo, arba gautą pelną priskaičiuoti prie naujo turto vertės. Apie pageidavimą nemokėti pelno mokesčio turi būti parekšta prieš notarinių pardavimo dokumentų sudarymą (escrituración) vienu metu laikotarpyje nuo užpardavimo dokumento (boleto de venta) datos. Tame laikotarpyje turi būti atitinkamai įrodyta naujo turto įgijimas.

Šis dekretas — įstatymas veikia nuo 1958 m. balandžio 1 dienos. Taisykles šiam dekretui — įstatymui vykdyti išleis Ekonomijos Ministerija (Ministerio de Economía, Secretaría de Estado de Hacienda), apie ką tuojau painformuosime mūsų gerbiamus skaitytojus.

J. B.

Kvirinas Runimas Arg. L. B-nės Centro Valdybos yra įgaliotas atstovauti Bendruomenę Pabaltijo Komitete, Bs. As.

Poniai I. Juronienė už violenčelės padovanojimą Lietuvių Centrai, Villa Lugano, ir p. R. Butkui už tos violenčelės sutvarkymą širdingai dėkoja

Lietuvių Centro Valdyba

P. A. ir H. Jakubauskai š. m. rugpjūčio mėn. 20 d. laivu išvyko į JAV.

L. K. ir K. S-ga rugsėjo mėn. 7 d. 12 val. Lietuvių Svetainėje Brasil 835, Avellaneda, ruošia S-gos garbės pirmininko gen. Teodoro Daukanto 74 metų gimimo dienos paminėjimą. Dėl kvietimų kreiptis į S-gos Valdybą.

Pajieškojimai

Tarptautinis Socialinis Tarnybos Biuras Šveicarijoje praneša, kad yra pajieškojimas Gustas Prunas, lietuvis, sūnus Simano, gyvenęs Av. Callao Bs. As. Pajieškomasis arba žinantieji apie pajieškąjį prašoma kreiptis asmeniškai, laišku ar telefonu 38-0949 nuo 9 iki 13 val. į Delegación del Servicio Social Internacional, Solís 721, 3er. piso J. Capital.

Skubiai parduodu už 40 tūkstančių pezų žemės sklypą, 10 kvadrų nuo Temperley stoties, kurio už 1/2 metų vertė bus 60 tūkstančių.

Kreiptis - Cangallo 192, Temperley, T. E. 243-4702.

TAUTIETI, AUKOK TAUTOS FONDUI

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Red. Kolegija. Ats. red. J. Duoba. — Rankraščiai taisyti! Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pusm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 6 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XI METAI — Nr. 219

26 DE AGOSTO

ARG. L. BENDRUOMENĖ IR LIETUVAI ISLAISVINTI CENTRAS

1958 m. rugsėjo mėn. 7 d. rengia

TAUTOS ŠVENTĖS (rugsėjo 8 d.) PAMINĖJIMĄ

8.30 val. per "Lietuvos Aidų" radijo valandėlę bus perduota šventei pritaikinta programa.

10.30 val. "Aušros Vartų" bažnyčioje bus šv. Mišios už Tėvynę.

12.00 val. (tuoj po pamaldų) Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, viešas minėjimas, su paskaita ir menine dalimi, dalyvaujant šv. Cecilijos chorui.

TAUTIEČIUS IR TAUTIETES KVICIAME ATILANKYTI

Lietuviai Inžinieriai ir Architektai

Šiuo pavadinimu kuris laikas redaguojamas didžiulis kultūriniai — istorinis lietuvių inžinierių ir architektų šeimos veikalo jau pradėtas spaudinti Tėvų Pranciškonų vienuolyno spaustuvėje, Brooklyn, N. Y.

Veikalas pradamas liet. inž. ir architektais kovotojais ir žuvusiems už Lietuvos ir kitų Tautų laisvę nuo 1792 metų.

Toliau aprašoma inžinierių valstybinė ir kūrybinė talka Lietuvos Nepriklausomybę atstatant, administracines įstaigas organizuojant, krašto apsaugą stiprinant, pramonės įmones kuriant, susisiekimo kelių, miestų ir žemės ūkio statybą vykdančią.

Patiekiama technikos mokslų mokymo eiga bei pažanga Lietuvos aukštesiose ir aukštesniosiose technikos mokyklose, Vilniaus Akademija (1579) pradedant ir dabar veikiančiu Kauno Politechnikos Institutu baigiant. Čia duodama ir Vokietijoje veikusiu technikos mokyklų apžvalga.

Dar toliau: liet. inžinierių, architektų, techniku, matininkų, kultūrtechnikų ir studentų techniku organizacijų veikla Lietuvoje, ir organizacijų bei virš 1000 liet. inžinierių ir architektų laisvajame pasaulyje visokeriopą veiklą bei jų periodinę spaudą.

Suregistruota inžinierių ir kitų lietuvių išradimai, technikinių mokslų sričių knygos bei straipsniai ir kitos informacinės žinios.

Patiekiama mirusiųjų ir žuvusiųjų inžinierių, architektų ir techniku nekrologai, 1945 metais pradedant.

Kai kurioms veikalo apžvalgoms dar trūksta šių svarbių žinių apie Aukštesniasias technikos mokyklas Vilniuje ir Schwaenbisch Gmuendėje; Lietuvoje veikusias: kultūrtechnikų - matininkų; techniku (Kauno ATM baigusiu) ir studentų techniku (STD) organizacijas. Reikalingas ir Svetimo Valdybos potvarkis, pagal kurį buvo pavesta ATM Kaune, AKGM Kėdainiuose ir Aukštųjų Karininkų kursų technikos specialybės baigusiesiems suteikti inžinieriaus vardą. Taip pat būtų gera gauti VDU Technologijos fakulteto, ATM Kaune ir AKMG Kėdainiuose pilnos mokslo programos.

Spausdinimo metu minimalinė ir vienkartinė veikalo prenumerata iki 1959. I. 1 — 3.00 US doleriai.

Visus mielus inžinierius, architektus ir technikus prašoma paremti veikalo išleidimą siunčiant prenumeratą, aukas, aukščiau minėtas trūkstantis žinias ir trumpas biografijas šiuo nauju adresu:

Mr. K. Krulikas, 98-11 114 St. Richmond Hill 18, N. Y., USA.

K. Krulikas,

Veikalo Redaktorius.

STATOMA PIGŪS BUTAI

"Cooperativa familiar de la vivienda" lta., organizuojama TEVŲ LYGOS, stato didelius namus įvairiose Bs. Aires ir priemiesčio vietose. Butų kainos nuo \$ 125.000. Įmokėjus 20 %, hipotekos bankas duoda ant išsimokėjimo. Jau yra susidomėjusių ir užsirašiusių ir iš lietuvių.

Informotis: Paraguay 1931, Bs. Aires, T. E. 44-2861, tarp 9-12 ir 15-20 val.

GERA PROGA!

Skubiai ir pigiai išparduodami baldai, naujas 32 b. akordeonas, 16 mm. vokiškas filmavimo aparatas, virtuvės ir kiti namų reikmenys. Kreiptis į dr. J. Mikelonį, Corea 255, Temperley.

"LIETUVOS AIDAI" RADIJO VALANDELĖS NAUDAI
A. L. ŠVENTOS CECILIJOS CHORAS
ruošia

VAKARĄ - FESTIVALĮ

1958 m. rugpjūčio mėn. 30 d., šeštadienį, 21 val.

LIETUVIŲ SALEJE, BRASIL 835, AVELLANEDA

PROGRAMOJE

1. Pasveikinimo žodis
2. Iki ašarų juokinga 3-jų veiksmų komedija
3. Tautiškos dainos
4. Loterija - VISI LAIMI
5. Šokiai prie geriausios šių laikų muzikos.

SESĖS ir BROLIAI! Savo dalyvavimu paremkit tą kilnų patrijotišką darbą, kurį jau dvyliktus metus varo Radijo Valandėlė!

Patys ateikit ir kitus pakvieskit! Ir neužmirškite kiekvieną sekmadienį 8.30 val. per LR6 Radio Mitre klausytis ECOS DE LITUANIA - LIETUVOS AIDAI

Atsiskyrus su šiuo pasauliu

Baltrui ADOMAIČIUI,

gilią užuojautą reiškia žmonai, dukrelėms ir sūnums
ADOMAIČIAI ir VAISVILAI

Krikšto Tėveliui

Vincui Senuliui,

mirus jo MYLIMAI ŽMONAI, gilią užuojautą reiškia
OFELIJA KUKUČIONYTĖ ir TĖVAI

Mirus

A. † A.

Baltrui ADOMAIČIUI,

nuoširdžią užuojautą reiškia liudinčiai žmonai, dukrelėms
ir sūnums

ALDONA ir ADOLFAS ADOMAIČIAI